

ดนตรีชาติพันธุ์เนกริโต ในคาบสมุทรมลายู :
ประวัติและปฏิสัมพันธ์ทางดนตรี¹
Negrito Ethnic Music In Malaya Peninsula:
History and Music interaction¹

ทยา เตชะเสน^{2*} เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี³ และไพบูลย์ ดวงจันทร์⁴
Taya Taychasay^{2*}, Chalernsak Pikulsri³ and Phaiboon Duangchan⁴

¹ ทุนอุดหนุนประเภทบัณฑิตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ 2562

² นักศึกษาปริญญาเอก สาขาศรีวิทยาคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น 40002

³ รศ.ดร., สาขาศรีวิทยาคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น 40002

⁴ รศ., คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

¹ Graduate Research Scholarship Doctoral degree Level, National Research Council of Thailand 2019

² PhD. Student, Philosophy Program in Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University, Khonkaen, 40002, Thailand

³ Assoc. Prof. Dr., Philosophy Program in Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University, Khonkaen, 40002, Thailand

⁴ Assoc. Prof., Faculty of Humanitites and Social Sciences, Thaksin University, Songkhla, 90000, Thailand

* Corresponding author: E-mail address: boran_j@hotmail.com

(Received: March 12, 2020; Revised: April 22, 2020; Accepted: April 23, 2020)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการศึกษาดนตรีชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายู มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประวัติความเป็นมาของดนตรีชาติพันธุ์เนกริโต และ 2) ศึกษาปฏิสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงทางดนตรีโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การลงพื้นที่ภาคสนาม การสัมภาษณ์นักดนตรีจำนวน 20 คน และกลุ่มชาวบ้านเจ้าหน้าที่จำนวน 20 คน กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา คือ ชาวมันนิงในประเทศไทยและชาวจาฮายในประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษาพบว่า ดนตรีชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายู มี 2 ประเภท คือ 1) ดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีกรรม และ 2) ดนตรีทั่วไปในชีวิตประจำวัน องค์ประกอบดนตรีมีสังคีตลักษณะแบบทำนองเดียว ความหมายเนื้อร้องส่วนใหญ่สื่อถึง สัตว์ป่า ต้นไม้ และภูเขา มีระดับคู่เสียงห่างไม่เกินคู่ห้า บันไดเสียงเสียงเมเจอร์ พบเครื่องดนตรีจำนวน 6 ชิ้น เครื่องดนตรีส่วนใหญ่เน้นให้จังหวะ ลักษณะการบรรเลงโดยการดีด เคาะ การตี และเป่า ปัจจุบันวัฒนธรรมดนตรีชาวเนกริโตมีการเปลี่ยนจากอดีตเพราะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมดนตรีสมัยใหม่ เทคโนโลยี การสื่อสาร และระบบเศรษฐกิจที่เข้ามามีบทบาทกับวิถีชีวิตชาวเนกริโต

คำสำคัญ: เซวัง เนกริโต คาบสมุทรมลายู

Abstract

This research article on “Negrito Ethnic Music in Malay Peninsula” aims to study the background of the music of Negrito people who are living in the Northern region of Malaysia and the Southern region of Thailand. The research was conducted by field studying for interviewing the target group which is 20 musicians and 20 persons and authorities, and studying from academic documents to present in the form of a qualitative research from the study results, it was found that the roles of the Negrito ethnic music were related to rituals, spiritual beliefs, worshipping the forest for food abundance and the music generally sung for entertainment. Most of the music contents reflected the way of life and gratefulness to the forest. The characteristics of the music has a single-rhythm music form with natural-minor and pentatonic sound systems. There were six musical instruments found including *Bataz* (Bamboo Tube Zither), *Mong Mood* (Music Bow), *chen Tung* (Bamboo Stamp), *Ya-Ngong* (Jaw’s Harp), *Klong Bung* (Bamboo Percussion) and *Pensol*. At present, Negrito ethnic music has been developed to be performing arts for tourists or celebrations in various ceremonies.

Keywords: Sewang, Negrito, Malaya Peninsula

บทนำ

ชาติพันธุ์เนกริโต (Negrito) เป็นชนพื้นเมืองกลุ่มแรก ๆ ที่อาศัยในคาบสมุทรมลายูอยู่มาเนิ่นนานก่อนที่จะเข้าสู่ยุคสมัยของการล่าอาณานิคมจากชนชาติอื่น ๆ จนกระทั่งตั้งถิ่นฐาน สร้างบ้านเมืองอย่างถาวรเช่นในปัจจุบัน [1] นักมานุษยวิทยาอธิบายถึงชาติพันธุ์เนกริโตว่าเป็นชาติพันธุ์ที่จัดอยู่ในกลุ่มสายพันธุ์นีกรอยด์ (Negroid) หรือสายพันธุ์เดียวกับชาวนิโกร (Negro) ซึ่งมีถิ่นฐานอาศัยอยู่ในทวีปแอฟริกาใต้ ความแตกต่างที่เห็นได้ชัด คือ ชาวเนกริโตมีรูปร่างไม่สูงเหมือนกับชาวนิโกร นักมานุษยวิทยาที่ศึกษาทางด้านชาติพันธุ์วิทยามักเรียกกลุ่มคนกลุ่มนี้ในชื่ออีกชื่อ “นิโกรน้อย” (Little Negro)

การตั้งถิ่นฐานของชาวเนกริโตในคาบสมุทรมลายู นักมานุษยวิทยาได้ตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายของชาติพันธุ์เนกริโตเอาไว้หลายประเด็น เช่น การเคลื่อนย้ายของชาวพื้นเมืองในทวีปแอฟริกาไปยังภูมิภาคอื่นในช่วงเวลาหลายพันปีที่ผ่านมา ซึ่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นบริเวณที่คนกลุ่มนี้เข้ามาอาศัย โดยเดินทางหาอาหารและเคลื่อนย้ายที่อาศัยมาเรื่อยตามแนวชายฝั่งของประเทศอินเดีย ศรีลังกา พม่า จนมาถึงตอนใต้ของประเทศมาเลเซีย บางกลุ่มได้เคลื่อนย้ายไปยังเกาะสุลาเวสี อีกกลุ่มมุ่งหน้าไปทางเกาะชวา และสุมาตรา [2] และเคลื่อนย้ายมาตั้งที่อาศัยถาวรในเขตป่าฝนขึ้นในคาบสมุทรมลายูในราว 3,000 ปีมาแล้ว [3] อย่างไรก็ตาม หลักฐานและแนวคิดดังกล่าวเป็นเพียงข้อเสนอจากทฤษฎีของนักวิชาการในยุคสมัยปัจจุบันที่ยังค้นคว้าและมีแนวคิดทฤษฎีใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอข้อมูลความรู้เกี่ยวกับชนพื้นเมืองที่ดำรงชีพจากการล่าสัตว์เก็บของป่าในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก

ชาวเนกริโตในคาบสมุทรมลายูมีชื่อเรียกแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เช่น การเรียกชื่อทางตอนใต้ของประเทศไทยเรียกว่า “ชาวมันนิ” “ชาวป่า” หรือ ที่รู้จักในคำว่า “เงาะป่า” คำนี้ปรากฏครั้งแรกในเอกสารพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 2 เรื่อง สังข์ทอง ซึ่งคนกลุ่มนี้จัดเป็นกลุ่มชาวไทยภูเขา พบในพื้นที่ป่าดิบชื้นของในบริเวณจังหวัด ตรัง พัทลุง สตูล ยะลา และนราธิวาส ส่วนชาวเนกริโตทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซียมีชื่อเรียกว่า “ชาวจาฮาย” เป็นชนพื้นเมืองที่อาศัยทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย ปัจจุบันรัฐบาลให้การสนับสนุนด้านการเป็นอยู่ ชาวจาฮายมีการติดต่อกับชาวมันนิในประเทศไทยมานาน ชาวมันนิและชาวจาฮายมีรูปร่างภายนอกเป็นเอกลักษณ์ที่คล้ายกัน คือ เส้นผมหยิกติดหนังหัว ผิวดำ คางสั้น ด้านภาษาที่ทั้งสองกลุ่มใช้สื่อสาร เรียกว่า ภาษาอัสเลียน หรือ ภาษามอญ-เขมรใต้ เป็นหนึ่งในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก (Austro-Asiatic language family) ซึ่งเป็นตระกูลภาษาดั้งเดิมในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ [4] การสื่อสารมีเพียงภาษาพูดเท่านั้นไม่พบหลักฐานภาษาเขียน ชาวเนกริโตมีวัฒนธรรมและความเชื่อที่ปฏิบัติต่อกันมานาน การดำรงชีพมีทั้งกลุ่มที่ยังใช้ชีวิตด้วยการล่าสัตว์ ย้ายที่อาศัยเพื่อหาแหล่งอาหารที่สมบูรณ์ และกลุ่มที่ทำอาชีพรับจ้างจากคนเมือง มีที่อาศัยแบบถาวรในพื้นที่ที่หน่วยงานรัฐจัดสรรให้ [5]

การศึกษาดนตรีชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายูขึ้นนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจเรื่องราวของดนตรีชาวมันนิในภาคใต้และชาวจาฮาย ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน มีการเดินทางไปมาหาสู่กันมานานหลายพันปี ดังนั้น ผู้วิจัยต้องการนำเสนอข้อมูลทางดนตรีในเชิงความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจประวัติศาสตร์ทางดนตรีชาติพันธุ์ของชนพื้นเมืองในกลุ่มประเทศในอาเซียน ที่แสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมดนตรี ซึ่งต่างก็เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะ ชาวเนกริโตชนพื้นเมืองที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ มีอุปนิสัยรักความสงบ มีวัฒนธรรมที่คงไว้ในวิถีชีวิตแบบเดิม โดยเฉพาะ ความเชื่อเรื่องชีวิตกับผืนป่า การแสดงความกตัญญูต่อเจ้าป่าโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อผ่านทางพิธีกรรม

การเล่าเรื่องราวการดำเนินชีวิตในป่าผ่านบทเพลงที่ร้องกันในยามค่ำคืน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจสำหรับงานศึกษาทางดนตรีของชนพื้นเมืองดังกล่าวจึงได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลทั้งในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย

ประเด็นการศึกษา เรื่อง “ดนตรีชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายู : ประวัติและปฏิสัมพันธ์ทางดนตรี” ผู้วิจัยตั้งประเด็นการศึกษาในเรื่องของ ประวัติความเป็นมา คุณลักษณะทางดนตรี เช่น ทำนอง จังหวะ การสร้างเครื่องดนตรี การเปลี่ยนแปลงและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมดนตรีชาวเนกริโตในคาบสมุทรมลายูกับสังคมชาวเมืองในปัจจุบันที่มีบทบาทต่อชาวเนกริโต แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดนตรีชาวเนกริโตในปัจจุบันแพร่กระจาย ลักษณะเครื่องดนตรี ความเชื่อในการใช้ดนตรีในการดำรงชีวิต และการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมรอบข้างที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนของดนตรีชนพื้นเมือง โดยการนำข้อมูลมาเรียบเรียงเพื่อเป็นฐานข้อมูลเชิงวิชาการด้านดนตรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของดนตรีชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายู
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ทางดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายู

วิธีการการวิจัย

การศึกษานงานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์ตามหลักดนตรีชาติพันธุ์วิทยา หรือการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีและบริบทอื่น ๆ การวางแผนการศึกษา ติดต่อประสานงานไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง การกำหนดคำถามวิจัย การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา การสัมภาษณ์แบบมีส่วนร่วม การบันทึกภาพและเสียง การนำข้อมูลมาเรียบเรียงและวิเคราะห์จากทฤษฎี เพื่อนำเสนอรายงาน โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่เดือนตุลาคม พุทธศักราช 2559 จนถึงเดือนธันวาคม พุทธศักราช 2561

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายู คือ ชาวมันนิ พื้นที่ภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย บริเวณจังหวัด ตรัง พัทลุง สตูล และชาวจาฮายในพื้นที่ตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย บริเวณรัฐ เคดาห์ กลันตัน และเปรัก โดยศึกษาด้านดนตรี เช่น บทบาทหน้าที่ของดนตรี ลักษณะเครื่องดนตรี หลักการกำเนิดเสียง การเปลี่ยนแปลงทางดนตรี ประวัติความเป็นมา การสืบทอด และปฏิสัมพันธ์ การเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมดนตรี การเปลี่ยนแปลงดนตรีในปัจจุบัน

ขั้นตอนการศึกษา

ผู้วิจัยได้วางแผนขั้นตอนการศึกษา โดยเริ่มศึกษาจากเอกสารวิชาการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดคำถามการศึกษาค้นคว้า การติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าป่าไม้ทั้งในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย เพื่อเข้าไปยังพื้นที่ที่อาศัยชาวเนกริโตในพื้นที่ภาคสนาม เพื่อสัมภาษณ์ในประเด็นต่าง ๆ พร้อมทั้งบันทึกภาพและเสียงในการแสดง เพื่อนำข้อมูลจากภาคสนามมาวิเคราะห์ตรวจสอบโดยใช้เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ การตรวจสอบความถูกต้องและเรียบเรียงข้อมูลตามลำดับความสำคัญเพื่อรายงานการวิจัยโดยการจัดทำเอกสารรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอบทความวิจัยฉบับนี้เป็นข้อมูลความรู้ที่สนับสนุนงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารวิชาการ งานวิจัย และตำรา ทั้งในและต่างประเทศ เช่น งานศึกษาทางมานุษยวิทยา สาขาสังคมวิทยา ประกอบกับ ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษาดนตรีชาติพันธุ์มันนีในคาบสมุทรมลายู โดยมีหัวข้อในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ด้านมานุษยวิทยา

การศึกษาดนตรีชนพื้นเมืองซึ่งว่าด้วยเรื่องขององค์ประกอบทางดนตรีนั้น เป็นแนวคิดทางหลักการทางดนตรีที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก [6] การศึกษาองค์ประกอบของดนตรีควรพิจารณาจากลักษณะวัฒนธรรมของแต่ละสังคมที่จะเป็นปัจจัยให้ตรงตามรสนิยมของแต่ละวัฒนธรรม จนเป็นผลให้สามารถแยกแยะดนตรีของชาติหนึ่งแตกต่างจากดนตรีของอีกชาติหนึ่ง จึงควรพิจารณาจากเสียง (Tone) พื้นฐานจังหวะ (Element of Time) ทำนอง (Melody) พื้นผิวของเสียง (Texture) ลักษณะรูปแบบพื้นผิวสีของเสียง (Tone Colour) คีตลักษณ์ (Forms) สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นองค์ประกอบในดนตรีทั้งสิ้น

งานศึกษาดนตรีชาติพันธุ์ที่ว่าด้วยเรื่องเครื่องดนตรีของชาวเนกริโตในคาบสมุทรมลายูที่มาจากเอกสารงานวิจัยของมิลเลียม [7] อธิบายถึงเครื่องดนตรีประเภทกระบอกไม้ไผ่ของชาวมันนีในคาบสมุทรมลายู จำแนกประเภทได้ 2 ประเภท คือ ประเภทคอร์โดโฟนใช้วิธีการเล่นโดยการดีดและประเภทไอดีโอโฟนใช้วิธีการเล่นโดยการตีหรือเคาะ ซึ่งคุณภาพของเสียงจะขึ้นอยู่กับความกว้างและขนาดของกระบอก ส่วนวิธีการสร้างเครื่องดนตรีใช้วัสดุที่หาได้จากถิ่นที่อยู่อาศัย คือ ไม้ไผ่ หวาย กาบหมาก นิยมใช้เล่นในช่วงที่ว่างจากการล่าสัตว์ และหาของป่า การนั่งล้อมวงกันร้องเพลง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการล่าสัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับเครื่องดนตรีชาวเนกริโตในคาบสมุทรมลายูในงานวิจัยชิ้นนี้

แนวคิดปฏิสัมพันธ์ทางดนตรี

แนวคิดเรื่องการปฏิสัมพันธ์ทางดนตรี เป็นหลักการเบื้องต้นที่ใช้วิเคราะห์การเชื่อมโยงของวัฒนธรรมดนตรี โดยเฉพาะ ในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นกรกล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ทางดนตรีที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือมีพัฒนาการในลักษณะต่าง ๆ จากวัฒนธรรมอื่นหรือความเจริญทางสังคมซึ่งทำให้สถานการณ์ดนตรีในพื้นที่นั้นมีการเคลื่อนไหวหรือส่งผลถึงกันโดยมีแนวคิด ดังนี้

ทฤษฎีการแพร่กระจายที่นำมาวิเคราะห์สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ อธิบายถึงเครื่องดนตรีต่างวัฒนธรรมที่มีรูปแบบของเครื่องดนตรีและวิธีการเล่นคล้ายกัน เช่น แต่ละพื้นที่ต่างคิดและสร้างเครื่องดนตรีขึ้นโดยไม่มีผลมาจากวัฒนธรรมภายนอก เป็นต้นว่า จองหน่อง ที่เป็นเครื่องดีดที่สามารถพบได้ทั่วโลก มีทั้งที่สร้างจากไม้และทำจากโลหะ สามารถพบได้ทั่วไปในกลุ่มชนพื้นเมืองทั่วไปทั้งแอฟริกา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และทวีปยุโรป เป็นต้น ส่วนการกลืนกลายหรือการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมนั้นมีทั้งสาเหตุจากการติดต่อค้าขาย การแต่งงานข้ามวัฒนธรรม ตลอดจนการสงคราม เช่น ซานเตอร์ (Santur) ของเปอร์เซียที่กลายมาเป็น หยางฉินของจีน สันตยาของพม่า ซิมของไทย ซิมบาลม และดัลซิเมอร์ ของสหรัฐอเมริกา ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้มีเครื่องดนตรีบางชนิดมีการแพร่กระจายไป หรือปรากฏขึ้นในที่ต่าง ๆ ทั้งที่มีภูมิภาคที่ห่างไกลกัน

ส่วนอีกแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา คือ ทฤษฎีนาฬิกากำเนิด เครื่องดนตรีหลายชนิดที่พบได้ใน หลาย ๆ ภูมิภาค เครื่องดนตรีเหล่านี้จะแตกต่างกันเฉพาะในรายละเอียด ฝีมือการสร้างและลวดลายที่เป็นไปตามรสนิยม

ของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งสามารถเหมือนกันได้ คือ การกำเนิดของเสียง เครื่องดนตรีที่กล่าวถึง ได้แก่ ช้อง (Gong) แคน (Free reed mouth organ) ปี่ลูกแคน (Free reed oboe) จะเข้กระบอก (Bamboo zither) จองหนอง (Jew's harp) จะเข้ (Zither) และจิม (Dulcimer) เป็นต้น เครื่องดนตรี มีลักษณะเหมือนกันโดยบังเอิญ ตามแนวทฤษฎีนานก้าเนิด เพราะเสียงเกิดขึ้นได้จากการสั่นสะเทือนของวัตถุเพียง 4 ชนิด คือ อากาศ สิ่งที่เป็นเส้น สิ่งที่เป็นแผ่นบาง และวัตถุที่บิดกันเท่านั้น เครื่องดนตรีบางชนิดคล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจมาจากการคิดค้นขึ้นมาเอง และมีการพัฒนาเครื่องต่อไป [8]

ผลการศึกษา

1. ประวัติความเป็นมาดนตรีชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมาลายู

เนื้อหางานวิจัยส่วนนี้เป็นการรายงานผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ในประเด็นการศึกษา ประวัติความเป็นมาดนตรีชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมาลายู โดยการนำเสนอเนื้อหาความเป็นมาเรื่องราวทางวัฒนธรรมดนตรี ทั้งประวัติและขั้นตอนของดนตรี บทบาทของดนตรี จากการสัมภาษณ์ชาวมัณนีในภาคใต้ของประเทศไทยและชาวจาฮายในตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย โดยใช้แนวทางการศึกษาจากหลักมานุษยวิทยา ซึ่งมีความสำคัญต่อการนำเสนอดังนี้

1.1 พิธีเซวัง

เซวัง (Sewang) เป็นภาษามลายู หมายถึง การแสดงดนตรีประกอบการเต้นรำชนิดหนึ่ง แพร่หลายอยู่ทางตอนเหนือของมาเลเซีย มีพื้นฐานจากพิธีการบูชาวิญญาณเจ้าป่าและต้นไม้ ลำธาร โดยใช้ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบพิธี พิธีนี้พบในกลุ่มของชาวจาฮายในพื้นที่รัฐเคดาห์ ชาวจาฮายได้อธิบายเกี่ยวกับพิธีนี้ว่า เป็นพิธีที่ทำต่อกันมานาน เป็นสิ่งที่ปฏิบัติต่อกันมาจากรุ่นบรรพบุรุษ

ประวัติความเป็นมาของพิธีเซวัง แต่เดิมนั้นชาวจาฮายจะเรียกพิธีเซวังว่า “เปนนินลอน” ในภาษาจาฮาย หมายถึง การบูชาหรือการแสดงความเคารพต่อป่า โดยการร้องเพลงและการใช้เครื่องดนตรีประกอบการทำพิธีกรรม แต่ในปัจจุบันพิธีเซวังแบบเดิมพบเห็นได้น้อย เปลี่ยนแปลงเป็นการแสดงในพื้นที่ชุมชน มีเพียงผู้สูงอายุเท่านั้นที่ยังสามารถให้ข้อมูลประวัติความเป็นมาของพิธีเซวังและข้อมูลดนตรีอื่น ๆ ในการลงพื้นที่ภาคสนาม

เซวังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ขึ้นอยู่กับการจัดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด เช่น เซวังเกร็บ แปลว่า “เซวังแห่งความมืด” มีวัตถุประสงค์เพื่อนำสิ่งไม่ดีออกไปจากหมู่บ้าน เซวังประเภทนี้จัดในช่วงเวลากลางคืนเท่านั้น การจัดพิธีมาจากการฝันถึงเหตุการณ์ร้ายจากผู้นำหมู่บ้านที่เรียกกันว่า ฮาละ เช่น การฝันถึงคนตกหน้าผา หรือถูกเสือทำร้าย ซึ่งหมายถึงจะเกิดเหตุร้ายต่าง ๆ ของสมาชิกในหมู่บ้าน และฮาละจะแจ้งให้ชาวบ้านมารวมกันจัดพิธีในช่วงกลางคืน การเข้าร่วมพิธีเซวังประเภทนี้มีข้อห้ามบางอย่าง เช่น ห้ามไม่ให้เด็กและบุคคลภายนอกเข้าร่วมพิธี ห้ามไม่ให้มีการสนทนาหรือมีเสียงหัวเราะที่ทำให้รบกวนในขณะที่ประกอบพิธี ขั้นตอนพิธีเซวังนั้นเมื่อชาวบ้านมานั่งในศาลาพิธี ฮาละจะร้องเพลงและเชิญวิญญาณที่เรียกว่า “ปาวัง” หรือตัวแทนสิ่งศักดิ์สิทธิ์เชื่อว่าเป็นผู้มอบสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในป่าหรือผู้สร้างทุกอย่างเพื่อรักษาคนปวย โดยจะนำผู้ป่วยมานอนตรงกลางพิธี จากนั้นนักดนตรีจะร้องเพลง ฮาละและเหล่านักเต้นรำ จะเดินวนรอบผู้ป่วยพร้อมกับร้องเพลงไปพร้อมกัน ส่วนเซวังเตรง หมายถึง เซวังในความสว่าง จัดขึ้นเพื่อการฉลองหรือขอพรในเรื่องการทำมาหากิน การเกษตร หรือขอขอบคุณต่อผืนป่า มีการเต้นรำอย่างสนุกสนานของชาวป่า ตำแหน่งฮาละนั้นมีฐานะเป็นหัวหน้าหมู่บ้าน มีความอาวุโสมากกว่าผู้อื่น ทุกคนจะให้การเคารพนับถือและเชื่อฟัง การใช้ชีวิตของฮาละอยู่ในจารีต

ประเพณีที่ปฏิบัติต่อกันมานาน มีกฎระเบียบที่ฮาละจะต้องปฏิบัติตามจารีต การสืบทอดของฮาละจะต้องเป็นทายาทโดยตรงของฮาละที่จะทำหน้าที่สืบทอดหน้าที่ผู้นำหมู่บ้าน

ภาพที่ 2 เครื่องดนตรีเซนต์งในดนตรีเซวัง ประเทศมาเลเซีย

เครื่องดนตรีที่สำคัญในพิธีเซวังเรียกว่า เซนต์ง (Chentong) เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้เล่นด้วยวิธีการเคาะหรือกระแทกลงบนขอนไม้ที่เตรียมไว้ เซนต์งทำจากไม้ไผ่ 2 ชั้น มีขนาดความยาวที่ต่างกัน ชั้นแรกยาวประมาณ 90 เซนติเมตรและชั้นที่สองยาวประมาณ 120 เซนติเมตร ปล้องไม้ไผ่ทั้งสองชั้นมีชื่อเรียกต่างกัน แทนสัญลักษณ์ตัวเมียและตัวผู้ นายโอ อาบู เจนเนเรก [9] อธิบายว่า ชาวบ้านมีเครื่องดนตรีชนิดนี้เก็บเอาไว้แต่ละบ้าน ผู้ที่เล่นเซนต์งในพิธีเซวังส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง วิธีการเล่นจะใช้มือซ้ายถือเซนต์งขนาดยาวและมือขวาถือเซนต์งขนาดสั้น ลักษณะการนั่งจะมีขอนไม้วางยาวอยู่ด้านหน้าของผู้เล่น จากนั้นเมื่อ ฮาละเริ่มออกเสียงร้อง ผู้เล่นจะยกเซนต์งเคาะสลับกันตามจังหวะ

การจัดพิธีเซวังถูกจัดขึ้นบนศาลาตั้งอยู่กลางลานหมู่บ้าน ศาลานี้ภาษามลายูเรียกว่า “บาโล เซวัง” (Balai Sewang) โครงสร้างของศาลาทำจากไม้ไผ่ ด้านข้างทั้ง 4 ด้านไม่มีผนังกัน ศาลาพิธีนี้สามารถรองรับจำนวนสมาชิกในหมู่บ้านประมาณ 20-30 คน ภายในโรงศาลาถูกตกแต่งด้วยใบไม้จากป่าหลายชนิดในช่วงการทำพิธี ชาวบ้านจะนำใบไม้มาแขวนรอบเพดานหรือคานใต้หลังคาของศาลา เช่น ใบมะพร้าว ใบปาล์ม ใบจาโลน และใบเสนโสด ใบไม้และดอกไม้ทั้งหมดถูกแขวนด้วยเชือกที่ทำจากต้นกล้วยหรือเถาวัลย์ โดยผูกอยู่ด้านในศาลา การตกแต่งนี้เรียกว่า “เซนต์งโล” การแต่งกายของผู้ร่วมพิธี ต้องมีหมวกและใบไม้ชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะฮาละ จะใช้ใบไม้ที่มีสีแดงมาประดับแล้วนำมาทาสีหน้า มีหมวกที่สานจากต้นหญ้าและใบไม้หลายชนิดมาแขวนบริเวณลำตัว จุดประสงค์ในการประดับดอกไม้ป่าเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศให้เหมือนป่าจริง และเพื่อเป็นการเคารพต่อป่าวัง

นายอันตะ เดอเกเก [10] ชาวจาฮาย อธิบายเกี่ยวกับการทำพิธีรักษาอาการป่วยเอาไว้ตอนหนึ่งว่า เมื่อมีคนป่วยมาขอให้ฮาละรักษา ฮาละจะเรียกสมาชิกในหมู่บ้านมารวมตัวกันในวันรุ่งขึ้นเพื่อเตรียมจัดสิ่งของพิธีที่จะจัดช่วงเวลาตอนเย็น โดยพิธีเซวังประเภทนี้ ในอดีตจะใช้เวลาในการทำพิธีเวลา 7-8 วัน โดยจะร้องเพลงกันตลอดทั้งคืนจนถึงตอนเช้าและเริ่มทำพิธีอีกครั้งตอนพระอาทิตย์ตกดิน เพลงที่พบในการศึกษามีดังนี้

1.1.1 บทเพลงเซว้าง

เพลงในพิธีเซว้าง มีจำนวน 5-6 เพลง เพลงที่มีความเด่นชัดและยังคงใช้ในปัจจุบัน คือ “ว่องกาเหว่า” “รื่อง” ในภาษา ชาวจาชาย และชาวมันนิในภาคใต้ของประเทศไทยแปลว่า “ลูก” หรือ “เด็ก” ดังนั้น ชื่อเพลง มีความหมายว่า “เพลงลูกนก” ส่วนใหญ่นิยมนำมาร้องเป็นเพลงแรกในการทำพิธี เนื้อเพลงจะบอกเรื่องราว ถึงลูกนกกาเหว่าที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้กับพื้นที่ของทะเลสาบ นายบูก้า อัสตาฟ [11] อธิบายชื่อในภาษามลายู ของนกชนิดนี้ คือ “บุรงรากิต” เป็นนกที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปในเขตชนบทของประเทศมาเลเซีย โดยนกดังกล่าว จะเกาะอยู่ในบริเวณที่มีใบไม้หนาแน่นและบนกิ่งก้านต่ำที่สามารถมองเห็นแหล่งน้ำได้ ชาวจาชายเชื่อว่า นกชนิดนี้ คือ สัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ของป่า ลักษณะทำนองร้องในพิธีเซว้างถูกแบ่งออกเป็น 2 ประโยค โดยฮาละจะเป็นผู้ร้องทำนองร้องเป็นประโยคแรก “เลเดอะเยก” จากนั้นนักดนตรีหรือนักเต้น ในพิธีจะร้อง ประโยคที่สอง ด้วยคำว่า “ว่องกาเหว่า” เป็นประโยคที่ถูกกล่าวซ้ำตลอดทั้งเพลง เช่น “เลเดอะเยก ว่องกาเหว่า” “เดอะเยกาแล ว่องกาเหว่า” รูปแบบเพลงที่ได้ คือ BA CA DA BA ซึ่งประโยค หลังเป็นประโยคหลักหรือเรียกว่าท่อน A ส่วนท่อนก่อนหน้าจะร้องสลับกันหรืออาจจะร้องซ้ำก็ได้ ซึ่งแล้วแต่ ฮาละว่าจะร้องอย่างไร ส่วนนักดนตรีก็จะเคาะเครื่องดนตรีเป็นจังหวะไปตลอดทั้งเพลง มีความเร็วและซ้ำตาม จังหวะการร้องของฮาละ ลักษณะโน้ตสำคัญ มีทั้งอัตราจังหวะมีทั้งจังหวะเดียวและแบบครึ่งจังหวะ

เพลง “ชาลอม-แปงวี” เป็นเพลงที่ร้องต่อจากเพลงว่องกาเหว่า เพลงนี้กล่าวถึงผลไม้ชนิดหนึ่ง ที่ เรียกว่าในภาษามลายูท้องถิ่นลักษณะรูปแบบของเพลง คล้ายกับเพลง ว่องกาเหว่า ประกอบด้วย ท่อนหลัก และท่อนรับสลับกัน เพลงนี้ จะถูกนำมาใช้ในช่วงที่มีการทำพิธีรักษาเสร็จแล้ว นักดนตรีจะร้องเพลงเพื่อให้ ผู้ที่มาร่วมพิธีเดินไปรอบ ๆ บริเวณพิธีจนกว่าฮาละจะนำท่อนจบ จากนั้นจะเป็นเพลงที่กล่าวถึงการขอบคุณ ปาวังในการมาเยี่ยมหรือมารักษา มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น การเล่าเรื่องสิ่งทีพบเห็นอยู่รอบตัว การเดินทาง และการล่าสัตว์

1.2 ทำนองชาโฮส

ทำนอง“ชาโฮส” เป็นทำนองเพลงขนาดสั้น ลักษณะการร้องคล้ายการสวด ชาโฮสมีวัตถุประสงค์ เพื่อรักษาอาการป่วย พบในกลุ่มมันนิทางภาคใต้ของไทยบริเวณ จังหวัดตรัง สตูล และพัทลุง ลักษณะของการ ทำชาโฮสจะมีความคล้ายกับเซว้างของชาวจาชาย ในประเทศมาเลเซีย มีความแตกต่างเพียงการทำชาโฮสไม่มีการใช้เครื่องดนตรีประกอบ มีเพียงการร้องทำนองเพลงขนาดสั้น ผู้ทำพิธีอาจเป็นผู้อาวุโสในหมู่บ้านคนใดก็ได้ ที่สามารถรักษาได้ ลักษณะการร้อง เป็นทำนองเดียว อยู่ในบันไดเสียง ไมเนอร์ โน้ตห่างกันไม่เกินช่วงคู่แปด ลักษณะจังหวะเป็นเขັบตหนึ่งซัั้น ทำนองชาโฮสแต่ละกลุ่ม มีความแตกต่างกัน ประโยคร้องเป็นท่อนที่ซ้ำและ บางกลุ่มเป็นทำนองยาวรอบเดียวไม่มีการซ้ำ รูปแบบ AAA คือ การร้องทำนองเดียวแต่มีการเปลี่ยนเนื้อร้อง มีทำนองที่ใช้โน้ตกระโดด การทำชาโฮสจะนำผู้ป่วยนอนราบลงบนพื้นบริเวณลานพื้นดินที่มีกองไฟที่ตั้งอยู่ ผู้รักษาจะร้องทำนองเพลงไปพร้อมกับใช้มือลูบไปตามร่างกายของผู้ป่วย โดยเฉพาะ บริเวณที่มีอาการเจ็บตาม บริเวณต่าง ๆ เช่น การตกจากต้นไม้ หรือหน้าผา เมื่อลูบตามร่างกายของผู้ป่วยแล้ว จะนำมือมาป้องปาก ตัวเองไว้ แล้วก้มตัวลงพร้อมกับนำไปแตะที่ตัวของคนป่วยตรงบริเวณที่มีอาการเจ็บ เช่น หากมีอาการเจ็บ บริเวณที่ต้นขา ผู้รักษาจะนำมือที่ป้องปากอยู่นั้นไปแตะที่ต้นขาและทำท่าคล้ายกับการสูดเอาพิษเข้าปากตัวเองด้วยความแรงและเป่าออกมาเพื่อให้ความเจ็บหายไปตามความเชื่อ

1.3 คนตรีในชีวิตประจำวัน

ดนตรีในชีวิตประจำวัน หมายถึง เพลงร้องทั่วไปที่ร้องกันตามประสาชาวบ้านเมื่อว่างจากการล่าสัตว์ เพลงในลักษณะนี้ มีรูปแบบทำนองเดียว ร้องซ้ำทำนองเดิมไป-มา มีการซ้ำทำนอง แต่เปลี่ยนเนื้อร้อง คนตรีทั่วไปสืบทอดจากบรรพบุรุษมานานปัจจุบันมีเพียงผู้สูงอายุเท่านั้นที่ยังร้องเพลงได้ รูปแบบเพลงไม่มีการกำหนดการร้องที่ตายตัว ไม่มีท่อนจบที่ชัดเจน ใครจะร้องท่อนไหนก็ได้ ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กหนุ่มหรือเด็กสาวที่จะร้องเมื่อก่อกองไฟบริเวณที่อาศัยบางครั้งมีการกระโดดเต้นไปรอบกองไฟ และตบมือพร้อมกับการเต้น ในปัจจุบันจะร้องกันเมื่อมีการแต่งงาน หรือการกลับมาจากเมืองของชาวมัณิ เพลงที่ร้องรอบกองไฟ สื่อถึงการล่าสัตว์ การกล่าวถึง นก กวาง หมูป่า และการเล่าเรื่องราวในเพลงว่าวันนี้ได้เดินผ่านภูเขาและลำธาร หรือได้พบสัตว์อะไรมาบ้าง มีการบอกถึงการทำมาหากิน เช่น การออกล่าสัตว์ แล้วได้จำนวนสัตว์ป่ามากน้อยลงไปเท่าใด หรือการล่าสัตว์มีปัญหาอย่างไรบ้าง เครื่องดนตรีที่ใช้ในการร้อง ประกอบด้วย เครื่องดนตรีประเภทเคาะ และตี จากการสัมภาษณ์ชาวมัณิในประเทศไทยพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงร้อง การใช้เครื่องดนตรีประกอบมีในบางกลุ่มเท่านั้น

นอกจากนี้ เพลงกล่อมเด็กชาวมัณินี้ยังพบในพื้นที่ตอนใต้ในประเทศไทย ข้อมูลจากนางคำ ศรีธำโร [12] เนกรีโตกลุ่มตำบลนาทอน อำเภอร่องบัว จังหวัดสตูล สำหรับเพลงที่ใช้ร้องในช่วงเวลาที่เด็กแรกเกิดนอนหลับ นางคำกล่าวว่า ในอดีตมีเพลงประเภทนี้หลายเพลง แต่ตนสามารถจำคำร้องได้แค่เพลงเดียว ผู้วิจัยสอบถามนางคำถึงที่มาของเพลงประเภทนี้ว่า จำมาจากที่ไหน นางคำให้ข้อมูลว่า ตนได้ยินการร้องเพลงกล่อมเด็กจากหญิงชาวเนกรีโตกลุ่มอื่น ๆ ในช่วงเวลาที่ยังอาศัยรวมกันกับญาติพี่น้องในเขตจังหวัดพัทลุง จึงจำเสียงร้องประเภทนี้ได้ เนื้อหาความหมายเพลงกล่อมเด็กชาวมัณิมีความหมายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในป่า เช่น การกล่าวถึงนกเงือก หรือลิงที่มากาะกิ่งไม้และอยู่รอบต้นไม้ขนาดใหญ่ หรือการสื่อสารกับเด็กทารกว่า ผู้เป็นพ่อกำลังไปล่าสัตว์ในป่า จะกลับมาพร้อมกับสัตว์ป่าให้คนในครอบครัวได้รับประทานและขอให้ลูกหลับให้สบาย

1.4 เครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีชาวเนกรีโต ในคาบสมุทรมลายู มีประมาณ 5-6 ชนิด จากการสัมภาษณ์จิต ศรีธำโร [13] ผู้ที่สามารถสร้างเครื่องดนตรีได้ทุกชิ้น ได้อธิบายว่า ตนได้เคยเห็นเครื่องดนตรีเหล่านี้ที่อำเภอร่องบัว จังหวัดยะลา ในประเทศมาเลเซีย นายจิตเล่าว่า “เคยเห็นพวกมันนีที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย สร้างเครื่องดนตรีเหล่านี้และเล่นกันในการร้องเพลงรอบกองไฟยามว่างจากการล่าสัตว์” จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า เครื่องดนตรีแต่ละชนิด ทั้งในทางตอนใต้ของประเทศไทยบริเวณจังหวัด ตรัง พัทลุง และ สตูล เป็นเครื่องดนตรีหลายรูปแบบ โดยการจำแนกโดยการเล่น เช่น การตีต การตึง การตึง และการเป่า

ภาพที่ 2 เครื่องดนตรียาง่องของม้งในจังหวัดพัทลุง

1.4.1 ยาง่อง

เครื่องดนตรี ของชาวม้ง มีชื่อเรียกว่า “ยาง่อง” (Ya-ngong) เป็นภาษาม้งในกลุ่มบริเวณเทือกเขาบรรทัด ในพื้นที่ จังหวัด ตรัง พัทลุง สตูล และพบบางในพื้นที่อำเภอเบตงจังหวัดยะลาใกล้กับบริเวณเขตชายแดนไทยและมาเลเซีย ซึ่งมีความใกล้เคียงกับรัฐเคดาห์และรัฐกลันตัน ยาง่องเป็นเครื่องดนตรีขนาดเล็ก ปัจจุบันใช้เล่นในโอกาสที่มีการแสดง เช่น เมื่อมีพิธีแต่งงานของม้ง ชาวม้งจะนำเอาเครื่องดนตรียาง่องมาใช้ร่วมกับการร้องเพลง ยาง่องมีลักษณะเราสามารถนำติดตัว พกไปในที่ต่าง ๆ ได้ ชาวม้งจะมีเครื่องดนตรีชนิดนี้ เก็บไว้ในทับหรือที่ปักเสมอ ในสมัยอดีตโดยจะทำเอาไว้เล่นกันยามว่างจากการล่าสัตว์ ใช้ติดไปพร้อมกับผู้ร้องเพลงขณะการนั่งรอบกองไฟหรือจะใช้เครื่องดนตรีเคาะหรือตีเป็นจังหวะคนเดียวก็ได้

1.4.2 กลองบัง

เครื่องดนตรีประเภทตีชิ้นนี้สร้างจากไม้ไผ่ โดยการตัดเป็นปล้อง ขนาดประมาณ 80 เซนติเมตร มีด้านท้ายที่มีข้อปิดอยู่ ส่วนอีกด้านเปิดเอาไว้ โดยใช้ใบของต้นปาล์มหรือใบหมากที่นำมาพักกัน 2-3 ชั้น แล้วตีลงที่บริเวณปากกระบอกไม้ไผ่ เสียงที่ออกมาจะเป็นเสียงที่ทุ้ม นายจิตเล่าว่า กลองบังใช้เพื่อให้จังหวะในการร้องเพลงชาวป่า นิยมนั่งร้องในยามค่ำคืน ผู้ชายจะเป็นคนตี ส่วนเด็ก ๆ และผู้หญิงจะร้องเพลงกันจนดึก จากนั้นจึงแยกย้ายเข้าไปในทับหรือที่ปัก เครื่องดนตรีลักษณะนี้พบในกลุ่มชาวม้งในเขตอำเภอธารโต จังหวัดยะลา และกลุ่มชาวจาฮายในรัฐกลันตันประเทศมาเลเซีย

1.4.3 บาแตซ

บาแตซ (Bataz) เป็นชื่อเฉพาะภาษาม้งในกลุ่มม้งในจังหวัดพัทลุง หมายถึงเครื่องดนตรีที่ใช้เล่นโดยการใช้นิ้วตีหรือใช้ไม้ตี มีลักษณะเป็นทรงกระบอกสร้างจากไม้ไผ่ ความยาว 150 เซนติเมตร มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 20 เซนติเมตร มีหลักการกำเนิดเสียงมาจากแรงสั่นสะเทือนของตัวรับเสียง ทำให้เกิดความกังวานจากตัวกระบอกไม้ไผ่ โดยรับแรงสั่นสะเทือนจากสายไม้ไผ่จำนวนสองเส้นที่ถูกตี หรือตีสลับไปมา เส้นดังกล่าว สร้างจากการกรีดผิวของไม้ไผ่ขึ้นมา และใช้ไม้ขนาดเล็กมารองสายในตำแหน่งปลายของเส้นไม้ไผ่ทั้งสองด้านรวมทั้งหมด 4 ชั้น ซึ่งถูกสอดเอาไว้ด้านใต้ของเส้นไม้ไผ่ที่ถูกกรีดขึ้นมาจากตัวกระบอก ทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกัน

1.4.4 มงมุด

เครื่องดนตรีประเภทตีต มงมุด ที่พบในกลุ่มของ นายไข่ ศรีธารโต [14] หัวหน้ากลุ่มม้านิที่อาศัยในเขตน้ำตกวังสายทอง ตาบลปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มงมุดเป็นภาษาท้องถิ่น มีวิธีการสร้างโดยการตัดไม้หวายขนาดความยาว ประมาณ 3-4 ฟุต แล้วมัดด้วยเชือกหวายจากปลายทั้งสองด้านในลักษณะของคันธนู ปลายของคันธนูหนึ่งใช้กะลามะพร้าวผูกติดเอาไว้กับเพื่อทำให้เกิดเสียง การเล่นจะใช้ด้านที่มีกะลามะพร้าวติดอยู่ตั้งบนหัวเข่า จากนั้นใช้ไม้ขนาดเล็กเคาะบริเวณกลางเส้นหรือปลายเส้น พร้อมกับยกกะลามะพร้าวแตะบริเวณปลายหัวเข่าทางด้านขวาขึ้นลงตามจังหวะ เพื่อทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกัน การเล่นจะใช้ในช่วงการร้องเพลงรอบกองไฟ

1.4.5 เพนโซ

เพนโซ เป็นเครื่องดนตรีประเภทเป่าทำจากไม้ไผ่ความยาวประมาณ 1 ฟุตมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 เซนติเมตร มีความยาว ประมาณ 1 ฟุต มีรูสำหรับกด 3 รู และด้านปลายมีรูสำหรับใช้จุกในการเป่า ใช้ทักษะการเป่าแบบเลียนเสียงร้อง มีโน้ตเทียบระดับ คือ โน้ต B E G# พบในตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย และในจังหวัดยะลา ในกลุ่มม้านิและชาวจายาย ปัจจุบันนิยมใช้เป่าในงานฉลองหรือพิธีที่สำคัญ ชาวจายายในรัฐปาหัง เรียกเครื่องเป่าชิ้นนี้ว่า ซูลิง (suling) และในซาบาห์และซาราวักเรียกว่า ตูรารี และ เซลินกัส ปัจจุบันไม่พบหลักฐานเครื่องดนตรีชิ้นนี้ เนื่องจากผู้สร้างเครื่องดนตรีในกลุ่มชาวเนกริโตเสียชีวิตไปนานแล้ว

1.4.6 เซนตุง

เซนตุงหรือจันตุง เครื่องดนตรีหลักที่ใช้ในพิธีเซวังของชาวจายายในประเทศมาเลเซีย และในกลุ่มชาวม้านิในจังหวัดยะลา ใช้เล่นในการร้องเพลงทั่วไปยามว่างจากการล่าสัตว์ ทำจากปล้องไม้ไผ่และยาว 60-75 เซนติเมตร มีชื่อเรียกตามขนาดซึ่งขนาดความยาว หมายถึง ตัวผู้มีชื่อเรียกว่า “แอยู” หมายถึง ตัวผู้ และไม้ไผ่ขนาดสั้น มีชื่อว่า “เบอะอู” หมายถึง ตัวเมีย ไม้ไผ่ทั้งสองให้เสียงที่ต่างกันโดยไม้ไผ่ที่ยาวให้เสียงทุ้ม และไม้ไผ่ขนาดสั้นให้เสียงสูงกว่า

1.5 ระบบเสียงและรูปแบบดนตรี

การศึกษาระบบเสียง ของดนตรีชาวเนกริโตขึ้นนี้พบว่า เพลงร้องในพิธีเซวังและเพลงร้อง อื่น ๆ อยู่ในบันไดเสียงแบบ เนเซอร์รัลไมเนอร์ ผู้วิจัยได้ถอดระดับเสียงและเปรียบเทียบกับระบบเสียงของดนตรีตะวันตก เครื่องดนตรีส่วนใหญ่ให้เป็นพวกเครื่องให้จังหวะ ส่วนเครื่องดนตรีที่มีทำนอง ส่วนเครื่องดนตรีที่ศึกษาพบว่า เครื่องดนตรีประเภทเป่า ให้ระบบเสียงแบบไมเนอร์ เครื่องดนตรีส่วนใหญ่ เน้นให้จังหวะและเสียงที่ทุ้ม เช่น กลองเซนตุง ส่วนบาแตซ ให้ระดับเสียง 2 เสียง มีระยะห่างเป็นคู่ 2 หรือบางชิ้นให้ระดับเสียงเป็นคู่ 3 โดยขึ้นอยู่กับการวางระดับของสะพานสายในแต่ละอัน

2. ปฏิสัมพันธ์ทางดนตรี

การปฏิสัมพันธ์ทางดนตรีของชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายู เป็นวัตถุประสงค์ข้อสองของงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยนำเสนอมุมมองทางดนตรีของชาวเนกริโตในด้านต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงจากสังคม ดนตรีในโลกสมัยใหม่ การท่องเที่ยว และการติดต่อสื่อสารกับชาวเมือง ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

2.1 เครื่องดนตรี

การปรับเปลี่ยนของเครื่องดนตรีชาวเนกริโต พบในชาวจายาย โดยมีการพัฒนาตัวเครื่องดนตรีได้แก่เครื่องเคาะเซนตุง จากเดิมที่ใช้คนดนตรีจำนวน 3-4 คน ปัจจุบันชาวจายายดัดแปลงเครื่องดนตรีเซนตุงให้

สามารถเล่นได้พร้อมกันโดยใช้ผู้เล่นเพียงคนเดียวและทำให้เกิดเสียงดังมากขึ้น โดยการสร้างเครื่องทุ่นแรงจากวัสดุในท้องถิ่น เครื่องตีบาแตซ์มีการพัฒนาโดยการเพิ่มสายที่ใช้ตีจาก 2 เส้นเป็น 5-6 เส้น และเปลี่ยนจากเส้นไม้ไผ่มาเป็นเส้นลวดที่คล้ายกับสายกีตาร์ของดนตรีตะวันตก ชาวजाฮายเริ่มรู้จักใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการสร้างท่วงทำนองมากขึ้น ทำให้ผู้เล่นเครื่องดนตรีบาแตซ์ สามารถสร้างทำนองเพลงใหม่ได้มากขึ้น เครื่องดนตรีกลองจำปีของชาวมันนิแต่เดิมใช้ใบไม้ที่ปากกระบอกโดยไม่มีหนังกลองหรือวัสดุที่ทำให้เกิดเสียง ปัจจุบันเริ่มมีการใช้ใบของต้นปาล์มหรือหมากมาปิดปากกระบอกไม้ไผ่ข้างหนึ่งเอาไว้แล้วใช้ไม้ตีให้เกิดเสียงคล้ายกลองรำมะนาของชาวบ้าน เพราะชาวมันนิมักจะเดินทางลงมาป่าเมื่อมีการจัดมหรสพ งานเทศกาลในชุมชนที่ชาวบ้านจัดขึ้น จึงตั้งข้อสันนิษฐานกลองรำมะนาและกลองกาบหมากของชาวมันนิมีอิทธิพลทางดนตรีต่อกันระหว่างชาวบ้านกับชาวเนกริโต

2.2 ทำนองเพลง

ด้านองค์ประกอบทางดนตรีที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นพบว่า ทำนองเพลงชาวมันนิในภาคใต้ของประเทศไทยมีความกลมกลืนไปกับทำนองดนตรีในประเพณีท้องถิ่นของชาวมุสลิมใน เนื่องจากชาวมุสลิมเป็นชาติพันธุ์ที่มีจำนวนประชากรมากอันดับต้น ๆ ของภาคใต้ตอนล่าง เช่น จังหวัด ยะลา นราธิวาส และปัตตานี ดังนั้น ประเพณีทางดนตรีของชาวมุสลิมจึงส่งผลกระทบต่อชนพื้นเมืองที่เริ่มเข้ามาในชุมชน ทำให้ชาวมันนิจดจำทำนองเพลง สำเนียงการเอื้อนของเสียงไปร้องผสมกับทำนองเพลงของตนเอง เมื่อชาวมันนิได้ยินเสียงดนตรีและการร้องของดนตรีร้องเงิง ซัมเปง ลิเกฮูลู เป็นต้น ส่วนดนตรีทำนองเพลงเซว้งของชาวजाฮายในประเทศมาเลเซีย ในปัจจุบันชาวพื้นเมืองนำเอาทำนองเพลงแบบใหม่ มาแทนที่ทำนองเพลงแบบเดิมเพื่อดึงดูดความสนใจต่อผู้ฟัง เพราะการแสดงเซว้งปัจจุบัน เป็นที่นิยมของชาวมาเลเซีย เพราะส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศมาเลเซีย

2.3 รูปแบบการแสดง

พิธีกรรมเซว้งของชาวजाฮายในปัจจุบันไม่ได้มีพิธีรักษาเหมือนอดีต แต่ถูกจัดให้เป็นการแสดงทางวัฒนธรรมของชาวเมือง เป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงการแสดงได้ การดัดแปลงทำรำและดนตรีให้มีความร่วมสมัยมากขึ้นถูกเรียกในภาษาทั่วไปว่า “เซว้งแดนซ์” บทบาทเซว้งในปัจจุบันใช้แสดงในเทศกาลหรืองานมงคลต่าง ๆ เช่น การแต่งงาน งานประจำปี การแสดงในสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม ส่วนพิธีกรรมเซว้งเพื่อรักษาอาการป่วยแบบเดิมในหมู่บ้านชาวजाฮายมีให้พบเห็นน้อย เนื่องจากทางรัฐบาลมาเลเซียไม่สนับสนุนให้ชาวजाฮายมีความเชื่อแบบเดิม เช่น การนับถือวิญญาณหรือความเชื่อเดิมที่เคยปฏิบัติกันมา ดังนั้น การสนับสนุนการแสดงของพิธีเซว้ง จึงถูกพัฒนาให้เข้าถึงคนเมืองมากขึ้น การนำเอาเครื่องดนตรีตะวันตกอย่าง กลอง และกีตาร์ไฟฟ้ามาผสมกับการร้องแบบเซว้งมิให้เห็นอยู่บ่อยในหมู่บ้านที่มีการเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมวิถีชีวิตคนพื้นเมือง ซึ่งหมู่บ้านชาวजाฮายในปัจจุบันนั้น ถูกใช้เป็นส่วนหนึ่งในโปรแกรมการท่องเที่ยวของทางรัฐซึ่งทำให้ชาวजाฮายในพื้นที่มีรายได้จากการแสดงวัฒนธรรมดนตรีเซว้ง

สรุปและอภิปรายผล

ประวัติความเป็นมาของดนตรีชาติพันธุ์เนกริโตในคาบสมุทรมลายูมี 2 ประเภท คือ ประเภทแรกดนตรีในพิธีกรรม และดนตรีในชีวิตประจำวันทั่วไป ดนตรีที่ใช้ในพิธี คือ ทำนองเพลง “เซว้ง” พบมากใน

ชาวजाฮาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบพิธีการรักษาโรคและการทำพิธีเพื่อบูชาวิญญาณของป่าที่มอบความอุดมสมบูรณ์เพื่อการดำรงชีวิต พิธีกรรมทั้งสองมีการร้องเพลงและเต้นประกอบของสมาชิก มีเครื่องดนตรีหลักในการประกอบพิธีเซว่ง คือ “เซนต์ง” สร้างจากไม้ไผ่เล่นโดยการกระแทกลงบนขอนไม้ ทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกัน การสร้างจังหวะในรูปแบบต่าง ๆ ดนตรีประเภทที่สอง คือ ดนตรีที่ใช้ร้องเล่นกันทั่วไป ไม่มีขั้นตอนที่ซับซ้อน เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงร้องรอบกองไฟ ความหมายของเพลงกล่าวถึงปริมาณอาหารในป่า การเดินทางล่าสัตว์ในที่ต่าง ๆ เครื่องดนตรีส่วนใหญ่สร้างจากไม้ไผ่และหวาย เป็นเครื่องดนตรีที่ให้จังหวะมากกว่าทำนอง สรุปได้ว่า ด้านลักษณะดนตรีเนกรีโตสอดคล้องกับแนวคิดของอลัน โลแม็กซ์ [15] ที่ได้อธิบายระดับของการร่วมตัวสมาชิกในสังคมแบบการล่าสัตว์และหาอาหารที่มีความเรียบง่ายว่า “มีดนตรีไม่ซับซ้อน สมาชิกทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ตนโดยไม่จำเป็นต้องฟังการออกคำสั่งที่แน่นอนรัดกุม เนื้อหาของเพลงอาจเต็มไปด้วยคำพูดที่ไม่มีความหมายชัดเจนและมักจะเป็นเพียงท่วงทำนองหรือเนื้อร้องที่ซ้ำซ้อนและไม่มีมีความหมายมากนัก” ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะดนตรีของชาวเนกรีโตในคาบสมุทรมาลาโยที่ร้องและสร้างเครื่องดนตรีที่ไม่ซับซ้อน

ด้านดนตรีกับความเชื่อทางพิธีกรรมในงานขึ้นนี้สอดคล้องกันกับงานศึกษาของไมเคิล วินเคลแมน [16] ได้อ้างถึงเสียงกับความเชื่อของชนพื้นเมืองในบทความเรื่อง “Shamanism and the Origins of Spiritualit and Ritual Healing” ไมเคิลอธิบายถึงความเชื่อในพิธีกรรมของชนเผ่าในมุมมองที่พบทั่วไปว่า ความเชื่อทางพิธีกรรมโดยมีผู้นำพิธีนั้นมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การเยียวยาหรือรักษาโรคโดยมีผู้นำพิธีเป็นตัวกลาง เป็นมุมมองทางจิตวิทยา ที่แฝงความเชื่อมั่นใจในการใช้ชีวิต ลักษณะพิธีที่มีขั้นตอนโดยการแสดงออกทางท่าทางและอารมณ์ เช่น การเปล่งเสียงของผู้ประกอบพิธี การเปลี่ยนระดับเสียงในการร้องเพลง การใช้เครื่องดนตรี และการส่งสัญญาณของเสียงดนตรี เป็นวัฒนธรรมการสื่อสารไปยังสิ่งที่พวกเขาเคารพในผืนป่า การเหนี่ยวนำในพิธีกรรมจะสร้างการรับรู้ในจิตสำนึกของคนในชุมชนจากแนวความคิดของวิญญาณที่เชื่อมโยงกับผู้นำพิธี เป็นความหลากหลายทางกายภาพและกระบวนการบำบัดทางจิตวิทยา ดังนั้น การปฏิบัติของผู้นำพิธี ซึ่งในงานวิจัยขึ้นนี้หมายถึงฮาละ ที่อาจเรียกในภาษาคนทั่วไปว่า “หมอผี” เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมที่อยู่บทบาทชีวิตที่มีการปรับตัวและการอยู่รอดของมนุษย์โดยเฉพาะในสังคมการล่าสัตว์และเคลื่อนย้ายที่อาศัยตามแหล่งธรรมชาติ

บทบาทดนตรีเนกรีโตในประเทศไทยและมาเลเซียแตกต่างกันในเรื่องของหน้าที่ เช่น ดนตรีของชาวจาฮายในประเทศมาเลเซียมีความเด่นชัดทางด้านดนตรีในพิธีกรรมและการแสดง ส่วนดนตรีของชาวมันนิในประเทศไทยเป็นดนตรีที่ร้องกันทั่วไปไม่เด่นชัดทางพิธีกรรม ชาวมันนิในภาคใต้ของประเทศไทยยังคงสร้างเครื่องดนตรีมีการใช้เครื่องดนตรีประกอบ มีทำนองร้องที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ไม่พบพิธีเซว่งในชาวมันนิของจังหวัด ตรัง พัทลุง สตูล แต่จะได้ยินคำว่าเซว่งในกลุ่มของชาวมันนิทางภาคใต้ตอนล่าง คือ จังหวัดยะลา และนราธิวาส เพราะกลุ่มชาวมันนิในจังหวัดยะลามีการเดินทางเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างไทยและมาเลเซียอยู่เสมอ จึงกล่าวได้ว่า ดนตรีของชาวมันนิในภาคใต้ตอนบนมีความแตกต่างกับชาวมันนิในภาคใต้ตอนล่างที่ยังคงติดต่อกับชาวจาฮายในประเทศมาเลเซีย

ลักษณะเครื่องดนตรีของเนกรีโตจากงานวิจัยขึ้นนี้ เมื่อวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Sac-Honbostel [17] หรือระบบ H-S ที่เป็นวิธีการศึกษาที่ครอบคลุมและเป็นสากลในการจำแนกเครื่องดนตรีอคูสติค ได้รับการพัฒนาในปี คริสต์ศักราช 1914 โดยนักดนตรีชาวยุโรปสองคน คือ เคิร์ท ชัคส์ เป็นนักดนตรีชาวเยอรมันที่

ศึกษาและมีความเชี่ยวชาญในประวัติศาสตร์ของเครื่องดนตรี ซัคส์ทำงานร่วมกับอีริก ฮอร์นโบสเทล นักดนตรีชาวออสเตรเลียและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของดนตรีตะวันตก การทำงานร่วมกันของพวกเขานำไปสู่กรอบความคิดบนพื้นฐานของวิธีการแบ่งประเภทของการกำเนิดเสียงของเครื่องดนตรี ดังนั้น ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ตามแนวคิดในงานวิจัยชิ้นนี้

เครื่องดนตรีประเภททรกกระบอกของชาวมันนิที่เรียกว่า บาแดซ เป็นเครื่องดนตรีในกลุ่มคอร์โดโฟน ใช้วิธีการเล่นโดยการตีหรือใช้ตี มีการกำเนิดเสียงจากแรงสั่นของเส้นไม้ไผ่ แรงสั่นจะส่งต่อไปยังกลองเสียงคือ ลำตัวของกระบอกไม้ไผ่ เอกสารและงานวิจัยทางดนตรีชาติพันธุ์อธิบายถึงเครื่องดนตรีประเภทนี้ว่าแบบบู ทูป ซิทเทอร์ (Bamboo Tube Zither) หมายถึง เครื่องดนตรีประเภททำจากวัสดุรูปทรงกระบอกหรือท่อ สามารถพบเครื่องดนตรีประเภทนี้ใน หมู่เกาะใน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ส่วนใหญ่จะสร้างจากไม้ไผ่ แนวคิดการเกิดเสียงของเครื่องดนตรีคอร์โดโฟนเป็นแนวคิดเช่นเดียวกับการกำเนิดเสียงของเครื่องตีที่มีกลองเสียงเช่น กีตาร์ หรือไวโอลิน ที่มีการกำเนิดเสียงจากการเกิดแรงสั่นของสายผ่านไปยังกลองรับเสียงที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน

ข้อสันนิษฐานที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเครื่องดนตรีของชาติพันธุ์เนกริตอกับภูมิภาคอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยตั้งประเด็น คือ เครื่องตี มงมุดหรือมิวสิคโบว์ที่คล้ายกับเครื่องดนตรีของชนพื้นเมืองที่ชื่อบักวีรี ในแคมมารูน เครื่องดนตรีประเภทนี้มีลักษณะและวิธีการบรรเลงที่คล้ายกับมงมุดของชาวมันนิ ซึ่งเป็นไปได้ว่า เครื่องดนตรีชนิดนี้มีความสัมพันธ์กับชาวนิโกรแนวคิดการเคลื่อนย้ายที่อาศัยของชนพื้นเมืองในทวีปแอฟริกา [18] เทเลอร์ได้ศึกษาเรื่องการเคลื่อนย้ายประชากรของชาติพันธุ์นิโกร ซึ่งเขาเสนอแนวคิดที่ว่า พวกนิโกรเดินทางผ่านตามเส้นทางเอเชียก่อนเข้าสู่ทวีปออสเตรเลีย จึงมีความเป็นไปได้ว่า ชาวนิโกรโตในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคใกล้เคียงมีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมดนตรีกับชนพื้นเมืองในทวีปแอฟริกาหรือสอดคล้องกับทฤษฎีการเคลื่อนย้ายออกจากแอฟริกา [19] ที่กระจายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ

ด้านการปฏิสัมพันธ์ของดนตรีชาวนิกริตอ มีปัจจัยจากความกลมกลืนกับวัฒนธรรมดนตรีอื่นในสังคมแบบใหม่ ดนตรีของชาวจาฮายและชาวมันนิมีการเปลี่ยนแปลงจากการใช้ชีวิตเพื่อปรับให้เข้ากับพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม เช่น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่พัฒนาเข้ามาในพื้นที่อาศัยของชาวจาฮาย นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณ รอยัล เบล์ม ปาร์ค ซึ่งเป็นอุทยานแห่งชาติเขตเมืองเกอร์ก บริเวณที่เรียกว่าแอบานูน เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างรัฐเคดาห์และรัฐเปรัก ผู้วิจัยได้รับทราบข้อมูลว่า ชาวจาฮายมีการแสดงดนตรีด้วยเครื่องดนตรีและการร้องเพลงแบบสมัยใหม่ เพื่อแสดงให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมและพบว่าบางหมู่บ้านของชาวจาฮายมีการนำเครื่องดนตรีกีตาร์มาใช้ร่วมใช้กับเพลงเซวังกอีกด้วย

ชาวมันนิและชาวจาฮายตระหนักดีถึงการเปลี่ยนแปลงทางดนตรี และทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวเมื่อเผชิญกับความทันสมัยและความก้าวหน้า ในขณะเดียวกัน รูปแบบความบันเทิงใหม่ เช่น ดนตรีจากวัฒนธรรมดนตรีสมัยใหม่ที่เข้ามาสู่การดำเนินชีวิตซึ่งดนตรีตะวันตกกำลังเป็นที่นิยมมากขึ้นในปัจจุบัน ความนิยมดนตรีตะวันตกกับชาวนิกริตอทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซียและชาวมันนิทางตอนใต้ของประเทศไทย มีปัจจัยการเปลี่ยนแปลงเดียวกัน คือ เยาวชนรุ่นใหม่ของชาติพันธุ์เนกริตอได้รับรู้ รับฟังดนตรีตามสมัยจากสื่อต่าง ๆ ที่เข้ามาในสังคมการเป็นอยู่

การเปลี่ยนแปลงที่มีผลมาจากสนับสนุนการเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และการสนับสนุนให้กลุ่มชาวจาฮายในประเทศมาเลเซียเข้านับถือศาสนาอิสลาม โดยจะต้องร่วมร้องเพลงนาซิดตามธรรมเนียมของชาวมุสลิมสมัยใหม่

ดังนั้น เมื่อชาวจายายได้เข้ามานับถือศาสนาอิสลามแล้วนั้น จะต้องประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอย่างเคร่งครัด และกำหนดให้ชาวจายายบางกลุ่มหรือบางหมู่บ้านละทิ้งความเชื่อเรื่องวิญญาณแบบเดิม ให้เหลือเพียงการแสดงที่ทางรัฐสามารถควบคุมได้ การเปลี่ยนแปลงขั้นตอนทางดนตรีแบบเดิมเช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเน็ตเดิลที่ได้อธิบายว่า “การเปลี่ยนของดนตรี ส่วนหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคมการเมือง เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความยากจนและพวกเขาพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง” [20]

ปัจจุบันชาวเนกรีโตในคาบสมุทรมลายูทั้งในประเทศไทยและมาเลเซียได้รับดูแลจากรัฐบาลและหน่วยงานราชการ ในฐานะชนพื้นเมืองที่มีความสำคัญของท้องถิ่น โดยการสนับสนุนด้านความเป็นอยู่ สาธารณสุข การให้บัตรประชาชน การให้การศึกษาในระดับต้น ทำให้ชาวเนกรีโตมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมเมืองมากขึ้น ดังนั้น วิถีชีวิตแบบเดิมเริ่มจางหายไปพร้อมกับเด็กชาวเนกรีโตที่กำลังเกิดใหม่ เรื่องราวของความเชื่อ ธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ จึงถูกบันทึกในหนังสือ และเอกสารจำนวนมาก การศึกษาทางด้านดนตรีชาติพันธุ์ชาวเนกรีโตในคาบสมุทรมลายูจึงเป็นงานทางภาคสนามที่ได้เก็บบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สนใจศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] Carey, I. (1976). *Orang Asli the Aboriginal Tribes of Peninsular Malaysia*. Oxford: Oxford University Press.
- [2] Endicott, K. (2016). *Malaysia's Original People: Past, Present and Future of the Orang Asli*. Singapore: National University of Singapore.
- [3] Evans, I.H.N. (1968). *The negritos of Malaya*. Malaysia: Psychology Press.
- [4] Duangchan, P. (1998). Word and Sentence in Sakai Language. *Manusat Paritat: Journal of Humanities. Srinakharinwirot University*, 20(2), 47–61. (in Thai)
- [5] Benjamin, G. (2014). *Temiar Religion, 1964-2012: Enchantment, Disenchantment and Re-enchantment in Malaysia's Uplands*. [n.p.]: NUS Press.
- [6] Pikulsri, C. (1999). *Analysis of Thai Classic Music*. Bangkok : Odeon store. (in Thai)
- [7] Miller, T.E., & Williams, S. (1998). *The Garland Encyclopedia of World Music*. New York: Garland Publishing.
- [8] Rungruang, P. (2003). *Foundation of Ethnomusicology*. Bangkok : Kasetsart University. (in Thai)
- [9] Janerek, O. Jahai People. (Interview), Address: Banun Sub-district. Kedah. January 15, 2016. (In Malaysia)
- [10] Dagege, A. Jahai People. (Interview), Address: Banun Sub-district. Kedah. October 5, 2018. (In Malaysia)
- [11] Austef, B. Jahai People. (Interview), Address: Banun Sub-district. Kedah. September 7, 2016. (In Malaysia)
- [12] Srithanto, D. Manniq People. (Interview), Address: Naton Sub-district, Thongwa district, Satul Province. September 11, 2017. (In Thai)

- [13] Srithanto, J. Manniq People. (Interview), Address: Banrare Sub-district, Thanto district, Yala Province. September, 16 2016. (in Thai)
- [14] Srithanto, K. Manniq People. (Interview), Address: Banrare Sub-district, Thanto district, Yala Province. October 4, 2018. (in Thai)
- [15] Lomax, A. (1968). Folk Song Style and Culture. Washington : American Association for the Advancement of Science.
- [16] Winkelman, M. (Ed.). (2010). Shamanism and the Origins of Spirituality. *Journal for the Study of Religion, Nature and Culture*, 1(1), 120.
- [17] Sachs, C. (1940). *The History of Musical Instruments*. New York : W.W Norton.
- [18] Tylor, E.B. (1920). *Primitive Culture: Researches into the Development of Mythology*, London: John Murray.
- [19] Oppenheime, S. (2012). Out-of-Africa, the peopling of continents and islands: tracing uniparental gene trees across the map. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*. Mar 19; 367(1590): 770–784.
- [20] Nettle, B. (1964). *Theory and Method in Ethnomusicology*. Illinois: Glencoe.